

مرجان اسلامی *فر*، اتفاق‌هایی که در دولت روحانی طی ۸ سال اخیر رخ داد، هیچ دولتی طی ۴۰ سال اخیر آن را تجربه نکرده است. این دولت با سخت‌ترین تحریم‌ها مواجه شد، تحریمی که توانست اقتصاد کشور را نشانه بگیرد و باعث افزایش نرخ ارز، افزایش نرخ تورم و کاهش شدید ارزش پول ملی شود. در این میان شیوع ویروس کرونا هم عاملی شد تا اقتصاد ایران بیش از گذشته آسیب پذیرتر شود.

با روی کار آمدن دولت یازدهم، همه امیدوار به حل مشکلاتی بودند که از دوره‌های قبل جای خود را در اقتصاد کشور باز کرده بود، از همین رو دولت روحانی مذاکره با کشورها را در پیش گرفت تا در قالب برجام بتواند رونق را به اقتصاد و بخصوص تولید برگرداند. زمانی که برجام امضا شد، ورق برگشت و اقتصاد به سمت پویایی حرکت کرد. اما این موضوع با روی کار آمدن ترامپ عمر طولانی نداشت. با خروج آمریکا از برجام و اعمال تحریم‌های ظالمانه، دوباره اقتصاد با چالش‌های متعددی روبرو رہ شد. حال دولت سیزدهم میراث دار دولتی است که ۸

«ایران» از راهکارهای رونق تولید گزارش می‌دهد

صنعت در یک گامی رونق

سال با سخت‌ترین شرایط و فشارها کار کرده است و باوجود تمام این فشارها توانسته تولید را حفظ و حتی در برخی از گروه‌های صنعتی ومعدنی چون فولاد(۷۷.۳ درصد)، آلومینیوم(۳۷.۲)، خودرو(۴۲.۱ درصد)، روغن نباتی(۲۰.۴)، مواد شوینده (۴۲.۶ درصد) و سیمان(۱۳.۷ درصد) رشد را ثبت کند.

با توجه به گذر از ۸ سال سخت، در این گزارش می‌خواهیم به موضوع راهکارهای رونق تولید بپردازیم که می‌تواند راهگشای اقتصاد و فعالیت دولت سیزدهم باشد.

۳ مردادماه ۱۴۰۰ بود که اکبر گنجیچانی رئیس کل بانک مرکزی در شصت و یکمین اجلاس سالانه مجمع عمومی عادی

توسعه صنعتی با تحریم ممکن نیست

همه می‌دانیم اقتصاد کشور زمانی به ثبات و پایداری می‌رسد که تولید و صنعت وضعیت خوبی داشته باشد. اگر تولید کشور به هر دلیلی صدمه ببیند، سرعت تمام بخش‌ها متأثر می‌شوند. از این‌رو سیاست‌گذاران باید

راه و روشی را انتخاب کنند که در راستای آن بتوان رونق تولید را به‌صورت پیوسته تجربه کرد. اما راهکارها زمانی نتیجه‌بخش خواهد بود که کشور با تحریم‌های سختگیرانه مواجه نباشد. زمانی که شدیدترین تحریم‌ها وجود داشته باشد و هر لحظه سرمایه‌گذار و کارآفرین احساس خطر کند به طور قطع نمی‌توان آینده خوبی را برای تولید و اقتصاد پیش بینی کرد.

اگر فضای سیاسی در حوزه بین‌الملل مطلوب شود و فضای کار برای فعالان اقتصادی کشور فراهم شود با اجرای حداقل ۵ راهکار می‌توان به سمت رونق تولید حرکت کرد. اولین موضوع احصای مشکلات تولید و تولیدکنندگان و اجماع سیاست‌گذاران برای حل آن است. دومین نکته که بسیار حائز اهمیت است توجه به اجرای درست و دقیق قانون و البته پایداری قوانین است. اگر قوانین مصوب شده بدرستی اجرا شود تولیدکنندگان می‌توانند در سخت‌ترین شرایط بازم کار کنند و فعالیت‌های خود را توسعه دهند. لذا تغییر قوانین یک آفت بزرگ برای تولیدکنندگان است. بارها نیز این امر در

اقتصاد کشور تجربه شده است. دولت دوازدهم به جهت تحریم و مشکلاتی که ناشی از آن بر کشور تحمیل می‌شد مرتب دست به تغییر قوانین زد اما در نهایت دیدیم که فعالان اقتصادی از عملکرد دولت کلاه‌به‌مند شدند.

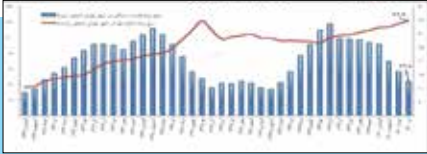
سومین نکته که می‌تواند منجر به رونق تولید شود، هدایت نقدینگی و سرمایه‌ها به سمت تولید است؛ از آنجا که فرصت‌های سرمایه‌گذاری و ریسک سرمایه‌گذاری در کشور به وضوح مشخص نیست، شاهد خطاهایی در این حوزه هستیم. از این‌رو با ابزارهای مختلف و بخصوص پتانسیل بورس می‌توان تولید را به سمت و سوی مطلوب هدایت کرد. چهارمین موضوع که در این بخش اهمیت قابل توجهی دارد، همکاری و شنیدن نظرات بخش خصوصی است؛ بخش خصوصی مشکلات را دقیق‌تر می‌داند لذا با بهره‌گیری از گفته‌های آنها می‌توان ضمن تأمین خواسته‌های بخش خصوصی به سمت رونق تولید گام برداشت.

دولت روحانی برای رونق تولید کارهای متعددی انجام داد اما چند مورد مانع جدی بر سر راه تولید شد که به برخی از آنها به‌صورت تیت‌ر وار اشاره می‌شود:
۱-تحریم یکی از موانع جدی توسعه صنعتی بود.
۲-افزایش متناوب نرخ ارز و به تبع آن کاهش ارزش پول ملی
۳-کاهش صادرات و عدم امکان واردات مواد اولیه تولید
۴-عدم هماهنگی مناسب بین دستگاه‌ها
۵-بهره‌نگرفتن از نظرات بخش خصوصی در زمان تصمیم‌گیری
۶-داشتن نگاه دولتی به فعالیت‌های تولیدی و صنعتی

قیمت خانه در تهران از منتری ۳۰ میلیون تومان گذشت

بازار مسکن، خریداران را به حاشیه برد

◀ | صفحه ۶

پرداخت شده است که در مقایسه با سال قبل از آن ۹۴.۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این میان آمار دو ماه وزارت صمت هم گویای آن است که این مدت ۸۶ هزار و ۸۵۰ میلیارد تومان تسهیلات از بانک‌ها ومؤسسات اعتباری دریافت کردند که ۷۹.۸ درصد معادل ۶۹ هزار و ۳۵۰ میلیارد تومان از آن به تأمین سرمایه در گردش تخصیص داده شده است.

کارشناسان عنوان می‌کنند که تمام دولت‌ها، اشتباه تاریخی عدم تخصیص تسهیلات به واحدهای صنعتی را تکرار می‌کنند و همواره سهم گروه خدمات از منابع بانکی بیش از بخش صنعت و تولید بوده است. آنها عنوان می‌کنند که دولت روحانی به علت تحریم، کمبود منابع ارزی و شیوع ویروس کرونا نتوانست بدرستی منابع مالی خود را هدایت کند اما اکنون با آزمون و خطاهایی که در دوره تحریم داشته‌ایم وثبات نسبی که در این حوزه به دست آمده، صنعت کشور در یک قدمی رونق است. بدین جهت باصلاح برخی از امور در دولت جدید می‌توان مسیر تولید و صنعت را تغییر داد.

رشد اشتغال با معافیت‌های تأمین اجتماعی

درصد بیشتر حق بیمه پرداخت نکنند، کمتر به فکر افزایش نرخ اشتغال و رشد تولید هستند. در حقیقت این امر یک بازدارنده بسیار مهمی است که امیدواریم در دولت آینده مورد توجه قرار گیرد.

خیلی از واحدهای تولیدی، صنعتی و خدماتی می‌توانند فعالیت‌های خود را توسعه دهند از این‌رو پیشنهاد می‌شود که تأمین اجتماعی شرایطی را فراهم کند که اگر واحد تولیدی برای بیش از ۱۰ نفر در کسب و کار کوچک خود اشتغالیایی ایجاد کرد، مشوق‌های خود را افزایش دهد به گونه‌ای که اشتغال برای بیش از ۱۰ نفر مشمول تخفیف پرداخت حق بیمه شود. به جرات می‌توان عنوان کرد که اگر سازمان تأمین اجتماعی به این سمت برود، میزان اشتغال در کشور حدود ۵۰ درصد افزایش پیدا می‌کند.

در دولت یازدهم و دوازدهم کارهای بزرگی در حوزه تولید و صنعت انجام شد اما برخی از موضوعات به غیر از مباحث مربوط به تحریم، افزایش نرخ ارز، کاهش نقدینگی تولید و رشد تورم باعث شد که تولید آنگونه که مدنظر بود، رشد نکند. برخی از این موارد شامل:

۱-دولت روحانی به علت حجیم بودن فعالیت‌ها، جابک نبود.

۲-در حوزه ستاد تسهیل کارهای خوبی انجام شد، اما وزارت صمت بیشترین زمان و انرژی را برای واحدهای راکد و صدمه دیده گذاشت.

۳-کارآفرینان و تولیدکنندگان فعال مورد توجه قرار نگرفتند.

اگر بخواهیم به مهمترین راهکار برای رونق تولید بپردازیم یک نکته حیاتی و کلیدی وجود دارد و آن برداشتن قوانین مغل و متعاقباً ایجاد انگیزه برای کارفرمایان و کارآفرینان است.

قوانین مغل در کشور

کم نیست و در بخش‌های مختلف موانع زیادی در برابر تولید و تولیدکنندگان وجود دارد. یکی از مجموعه‌هایی که سیاست‌های آن هسوسا با رونق تولید نیست، تأمین اجتماعی است. اگر سیاست‌های سازمان تأمین اجتماعی در قبال کارفرمایان تغییر کند، شاهد اتفاق‌های مثبت در بخش تولید و اشتغالیایی خواهیم بود.

برخی از قوانین تأمین اجتماعی برای فعالان اقتصادی بی‌انگیزگی می‌آورد و این امر برای کشوری که به دنبال رشد تولید و گذشتن از تحریم‌ها است به هیچ وجه خوب نیست؛ کارآفرین برای توسعه فعالیت‌های خود نیاز به انگیزه و مشوق دارد. یکی از موضوعاتی که در این زمینه می‌توان مثال زد این است که تأمین اجتماعی برای کسب و کارهایی که کمتر از ۵ نفر اشتغالیایی دارد، سهم پرداخت حق بیمه کارفرما را ۱۰ درصد در نظر گرفته است و اگر مجموعه‌ای بخواهد تعداد شاغلین خود را افزایش دهد(یعنی واحد خود را توسعه دهد) این سهم به ۳۰ درصد می‌رسد، لذا خیلی از کارفرمایان به جهت آنکه ۲۰

فرامرز احمدی‌نژاد
عضو اتاق بازرگانی ایران

۲

تجربه

پول ملی چرا و چگونه ارزش خود را از دست می‌دهد؟

کامران ندری
استاد اقتصاد
دانشگاه امام صادق(ع)

در پاسخ به این سؤال که تقویت پول ملی چگونه ممکن می‌شود نکته مهمی که وجود دارد و باید شفاف شود این است که منظور از ارزش پول ملی چیست.

بدین معنا که آیا قیمت کالا و خدماتی که در داخل کشور است براساس واحد پول ملی ارزش‌گذاری می‌شود یا اینکه با واحد پول ملی چه اندازه کالا و خدمات را می‌توان خریداری کرد که در اینجا مسأله

تورم مطرح می‌شود. هر چه قدر قیمت کالا و خدمات در داخل کشور افزایش پیدا می‌کند یعنی ما با قدرت کمتری کالا و خدمات داخلی را می‌توانیم عرضه کنیم. طرف دیگر ماجرا این است که گاهی ارزش پول داخلی را در مقابل پول خارجی مدنظر قرار می‌دهیم. یعنی اینکه با هر ریال چه مقدار پول خارجی می‌توانیم داشته باشیم که این پول خارجی می‌تواند دلار، یورو یا هر واحد دیگری باشد. این دو مسأله در ارتباط با ارزش پول ملی کمی فرق می‌کند. ارزش پول داخلی در مقابل ارزهای خارجی به میزان تقاضا برای عرضه خارجی در داخل بستگی دارد. اگر ورود ارز خارجی به داخل کشور بیشتر از خروج آن باشد این چگونگی را تقویت می‌کند اما اگر برعکس باشد یعنی اینکه ما واردات بسیار زیادی داریم و به ارز خارجی نیاز داریم و ارز خارجی که الان در داخل کشور موجود است به سمت واردات می‌رود و در حال خارج شدن است. از طرف دیگر هم صادرات قابل ملاحظه‌ای نداریم بنابراین ورود ارز خارجی هم به داخل کشور محدود می‌شود. این امر باعث می‌شود که ارزش پول ملی در مقابل ارزهای خارجی کاهش پیدا کند.

به دلیل اعمال تحریم‌ها ورود ارز خارجی به داخل کشور کم شده است که البته واردات را هم محدود کرده‌ایم اما همان حداقل وارداتی را که در داخل نیاز داریم نمی‌توانیم با ارزی که از صادرات غیر نفتی تأمین می‌شود خریداری کنیم. این موضوع سبب شده که در دو، سه سال گذشته ارزش پول ملی در مقابل ارزهای خارجی کاهش پیدا کند که البته می‌تواند نتیجه تورهی در داخل به وجود می‌آید که البته آثار روانی هم در اقتصاد ایجاد می‌کند یعنی وقتی نرخ ارز افزایش پیدا می‌کند مردم دچار هیجانات روانی می‌شوند و تورم به وجود می‌آید که باعث تشدید شرایط تورم در داخل کشور می‌شود که به‌عنوان عوامل بیرونی بر اقتصاد تأثیر می‌گذارد اما عوامل درونی هم وجود دارد که ارزش پول ملی را در مقابل کالا و خدماتی که در داخل ایجاد می‌شود، تعیین می‌کند. فرض کنید کشور هیچ نیازی به واردات ندارد و نیازی به ارز خارجی برای وارد کردن کالا و خدمات هم نداشته بنابراین ارزش پول داخلی در مقابل پول خارجی ثابت بود یا هم این عوامل داخلی هستند که باعث می‌شوند ارزش پول ملی در مقابل کالا و خدماتی که خریداری می‌کنیم کاهش پیدا کند. در واقع مهم‌ترین عاملی که باعث می‌شود پول ملی کاهش پیدا کند رشد نقدینگی است یعنی همان خلق پول ملی. اگر این خلق پول در اقتصاد بیش از اندازه و به شکلی نامتعادل انجام شود این باعث می‌شود که ارزش پول ملی و قدرت خرید ریال کاهش پیدا کند؛ یعنی آنهایی که ریال در دست دارند ضرر می‌کنند و آنهایی که ریال نگه نمی‌دارند و ارزش دارایی‌های آنها با سرمایه‌های دیگری است مانند مسکن، ماشین یا حتی دارایی‌های مالی غیر از ریال خریداری کرده‌اند در شرایط تورمی می‌توانند ارزشی را حفظ کردند، بهتر نگه دارند. این افراد در مقایسه با کسانی که پس‌اندازشان را به شکل ریالی حفظ کرده‌اند کمتر متضرر می‌شوند.

داستانِ دستانِ مهربان شما

پنجمین جشنواره حساب‌های قرض الحسنه پس‌انداز بانک سینا

۱۰ جایزه کمک هزینه خرید خودرو ایرانی ۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریالی
۳۶ کمک هزینه تهیه جیپ‌زیه ۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریالی
۳۶ کمک هزینه خرید صنایع دستی ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریالی
۵۳۶ سکه نیم بهار آزادی | ۱۴۰۳۶ جایزه ۵،۰۰۰،۰۰۰ ریالی

بانک سینا